

Opracowała:
mgr Magdalena Marciniak
Przedszkole nr 12 „Plastusiowo”
w Gnieźnie
2018r.

Poradnik logopedyczny dla rodziców dzieci 3 i 4 letnich

Drodzy Rodzice!

Okres przedszkolny jest czasem ostatecznego formowania się systemu fonetyczno-fonologicznego oraz pojawiania się wszystkich kategorii gramatycznych oraz schematów składniowych. Zwiększa się zasób słownictwa, pojawiają się nazwy abstrakcyjne, przestrzenne, relacje przyczynowo-skutkowe. Dziecko dwuletnie powinno wymawiać minimum 50 słów (jako słowo rozumiemy także wypowiedzi: am, baba itp.) Na początku wieku przedszkolnego dzieci potrafią udzielać odpowiedzi na proste pytania dotyczące niedawnej przeszłości, wspominać odleglejsze wydarzenia, zazwyczaj łączące się z silniejszymi emocjami, rozumieć zdania odnoszące się do bliskiej przyszłości. Koniec wieku przedszkolnego przynosi rozwój zdolności narracji, dziecko potrafi odpowiedzieć kilkoma zdaniami, co stało się w przedszkolu lub wydarzyło na wycieczce.

Rozwój mowy nie przebiega tak samo u wszystkich dzieci. Jedne zaczynają mówić szybciej, a u innych początki mowy są późniejsze i wolniej przyswajają sobie trudniejsze głoski. Rozwój mowy możliwy jest jedynie w kontakcie z innymi ludźmi i zależy od wielu czynników: wpływu środowiska, w którym wychowuje się dziecko, postawy rodziców, czyli ich podejścia do problemu wady wymowy, od psychofizycznego rozwoju dziecka, a więc decydują tu zarówno czynniki biologiczne jak i społeczne. Poniżej znajdziecie Państwo kilka propozycji zabaw mających wpływ na rozwój mowy.

Zabawy stymulujące rozwój mowy u dwu- lub trzylatków

Zabawa i jednoczesny trening warg:
Posmaruj maluchowi usta kremem czekoladowym. Zachęć do... całowania lusterka. Zobaczycie, jaka to wspaniała zabawa, a przy okazji – ćwiczenie usprawniające wargi. Na lustrze można przecież odcisnąć usta szeroko otwarte czy zamknięte. Całuski można także odciskać na kartce papieru. Chuchajcie na szybę. Możecie przy okazji „namalować” jakieś zwierzątko, słońce...

Przy pomocy zwykłej słomki do picia napojów postarajcie się dmuchać na rozlaną na czystej kartce papieru wodę lub farbę. Zobaczcie jakie powstają dzieła! A przy okazji ćwiczymy sprawność ust.
Zorganizujcie przed lustrem konkurs na najzabawniejszą minę. ☺

Ćwiczenia podniebienia- propozycje

Rysujcie językiem na podniebieniu rozmaite kształty (gwiazdki, koła, trójkąty, księżyce). Bawcie się w „sprzątanie buzi”. (przesuwanie języka po podniebieniu- jako malowanie sufitu)

Delikatnie masuj podniebienie dziecka szczoteczką (możesz wykorzystać szczoteczkę do zębów z delikatnym włosiem). Pozwól, by dziecko samo masowało podniebienie (tylko czystym palcem).

Trening języka

Zachęć dziecko do rysowania językiem po (czystej i wcześniej umytej!) szybie. Świetnym ćwiczeniem jest zwyczajne oblizywanie się czy lizanie lizaka.

Posmaruj talerz przysmakami twojego maluszka (np. powidłami). Zadaniem dziecka będzie umycie talerzyka, ale tylko przy pomocy języka. Zobaczysz, że na jednym posmarowaniu się nie skończy!

Wyobraźcie sobie, że wasze języki zmieniają się w ślimaki. Postarajcie się je związać (ślimak chowa się do domku) i rozwijać (ślimak wychodzi z domku).

Możecie namalować w buzi muchomora dotykając czubkiem języka podniebienia lub „zrobić remont w buzi”- język to pędzel, który maluje sufit, policzki, następnie zamienia się w mopa i myje podłogę w buzi. Na koniec przewietrzenie domku poprzez wdech nosem i wydech ustami.

Wymyślajcie własne zabawy i bawcie się dobrze!

Kiedy koniecznie iść z dzieckiem do logopedy?

- Skończyło 3 rok życia, a jego mowa jest bardzo niezrozumiała dla otoczenia (często rozumiesz go tylko Ty – jego mama).
- Skończyło 3 rok życia, a zauważasz, że w wymowie zamienia głoski dźwięczne na bezdźwięczne, np.: zamiast balon- palon, zamiast góra-kura.
- Podczas mówienia wkłada język między zęby.
- Wydaje Ci się, że cały czas mówi przez nos lub ma problemy ze słuchem.
- Masz wątpliwości co do prawidłowej budowy jego narządów artykulacyjnych.
- Skończyło 4 rok życia, a głoski s, z, c, dz wypowiada jako ś, ź, ć, dź (np.: sanki-sianki).
- Skończyło 4 rok życia, a w jego wymowie nie zauważasz pierwszych prób wymowy głosek sz, rz, cz, dż.
- Jąka się i nie chodzi tu o zapowietrzanie się, gdy jest rozemocjonowane i chce bardzo dużo opowiedzieć

Dlaczego nie warto czekać aż problem rozwiąże się sam z czasem?

- Stwierdzenie, że mowa chłopców rozwija się później, jest bardzo utrwalone. Nawet jeśli tak jest, to nie ma powodu, aby nic z tym nie robić. Poza tym nigdy nie mamy pewności, czy to, że chłopiec nadal nie mówi spowodowane jest tylko tym, że jest chłopcem, czy może problem jest znacznie poważniejszy (ocenić to może tylko specjalista).
- Dziecko, które nie może porozumieć się ze światem, staje się coraz bardziej sfrustrowane i może reagować bardzo emocjonalnie. Pomyślcie: nie możecie powiedzieć o co Wam chodzi, co Was boli, co Wam się dzisiaj śniło, bo nikt Was nie rozumie! Koszmar, prawda? Nie rozumieją Was rówieśnicy, więc nie chcą się z Wami bawić. Nie fundujcie tego swoim Maluchom!

Tzw. przykazania logopedyczne

1.MÓW do dziecka wolno, dokładnie i wyraźnie, trzeba zaniechać sztucznego spieszczenia i używania tzw. języka dziecięcego.

2.NIE WOLNO BEZUSTANNIE PRZESZKADZAĆ mu przez ciągłe poprawianie i zmuszanie do poprawnego powtarzania

3.ZWRÓĆ UWAGĘ NA SPOSÓB ODDYCHANIA DZIECKA. Wdech i wydech przy spoczynku lub milczeniu powinien się odbywać przez nos. Jeśli przy oddychaniu dziecko ma otwartą buzię, powinno Cię to zaniepokoić.

4.CODZIENNIE CZYTAJ DZIECKU NA GŁOS, przynajmniej 20 minut, dziecko poprawia swoją wymowę, doskonalą ją, starając się naśladować to, co słyszy od otoczenia. Dzięki głośnemu czytaniu dorosłego dziecko także wzbogaca swoje słownictwo, ćwiczy pamięć werbalną, zdolność koncentracji uwagi, umiejętność budowania zdań.

5. PODCZAS CZYTANIA NIECH TWOJE DZIECKO OPOWIADA treść ilustracji, naśladuje różne odgłosy (np. szum wiatru, pukanie, odgłosy zwierząt).